PATVIRTINTA
Alytaus „Volungės“ progimnazijos
direktoriaus 2024 m. rugsėjo 10 d.
įsakymu Nr. V-79-(1.2.)

ALYTAUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJOS MOKINIO ELGESIO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus „Volungės“ progimnazijos (toliau – progimnazija) mokinių elgesio taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja mokinių darbą ir vidaus tvarką mokykloje bei apibrėžia bendrąsias mokinių elgesio normas, mokinių skatinimą ir nuobaudas.

2. Taisyklės grindžiamos Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Vaiko teisių konvencija, Švietimo ir mokslo ministerijos norminiais aktais, valstybės lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimais, progimnazijos nuostatais ir darbo tvarkos taisyklėmis.

3. Taisyklės parengtos siekiant užtikrinti visų mokinių fizinį ir emocinį saugumą, lygias visų mokinių teises ir pareigas. Mokiniai negali būti diskriminuojami dėl savo tėvų, tautybės, kalbos, pažiūrų, socialinės padėties, sveikatos būklės ar kokių nors kitų aplinkybių.

4. Taisyklėse numatytos elgesio normos padeda ugdyti mokinių vertybines nuostatas, formuoti progimnazijos kultūrą, užtikrinti gerus bendruomenės santykius.

II. MOKINIO TEISĖS IR PAREIGOS

5. **Mokinys turi teisę:**

5.1. mokytis savitarpio pagarba grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugioje aplinkoje, atitinkančioje higienos reikalavimus;

5.2. mokytis pagal savo gebėjimus ir poreikius, gauti nešališką ir objektyvų pasiekimų vertinimą, baigti pradinio ugdymo bei pagrindinio ugdymo programos I dalį;

5.3. gauti reikalingą švietimo, socialinę, psichologinę ir specialiąją pagalbą;

5.4. rinktis progimnazijos siūlomus pasirenkamuosius dalykus, dorinį ugdymą, užsienio kalbą, neformaliojo vaikų švietimo programas, būrelius, studijas ir kt.;

5.5. dalyvauti progimnazijos savivaldoje, vaikų ir jaunimo organizacijose;

5.6. kreiptis rūpimais klausimais į progimnazijos administraciją, mokytojus ir darbuotojus;

5.7. įstatymų nustatyta tvarka ginti savo teises;

5.8. naudotis mokyklos biblioteka, kabinetuose esančiu inventoriumi ir informacinių technologijų įranga mokymosi tikslais;

6. **Mokinys privalo:**

6.1. laikytis visų mokymo sutarties sąlygų, šių taisyklių ir kitų progimnazijos tvarką reglamentuojančių dokumentų, su kuriais mokiniai supažindinami pasirašytinai, reikalavimų;

6.2. gerbti savo valstybės istoriją, kalbą, tradicijas, simbolius;

6.3. gerbti savo progimnaziją, jos simbolius, puoselėti jos įvaizdį;

6.4. gerbti mokytojus, mokinius, kitus bendruomenės narius ir nepažeisti jų teisių;

6.5. vykdyti mokyklos administracijos, mokytojų ir savivaldos institucijų nutarimus;

6.6. saugoti savo ir kitų sveikatą, laikytis asmens higienos reikalavimų;

6.7. lankyti progimnaziją, nepraleisti pamokų be pateisinamos priežasties, nevėluoti.

6.8. pateikti praleistas pamokas pateisinantį dokumentą per savaitę (tėvai ar globėjai gali pateisinti ne daugiau kaip 3 dienas per mėnesį, išskyrus atvejus, kai iš anksto gaunamas mokyklos administracijos leidimas);

6.9. stropiai mokytis, sąžiningai ir laiku atlikti skirtas užduotis;

6.10. pamokoje laikytis mokytojo nurodymų, elgtis drausmingai, netriukšmauti, netrukdyti dirbti klasės draugams;

6.11. palaikyti švarą ir tvarką klasėje, mokykloje ir jos teritorijoje;

6.12. tausoti ir saugoti savo ir kitų asmeninius daiktus bei mokyklos turtą, taupyti elektros energiją, vandenį. Padarytą žalą privalo atlyginti mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);

6.13. rūpintis savo ir kitų bendruomenės narių saugumu: nedelsiant kreiptis pagalbos į suaugusiuosius dėl gresiančio pavojaus, fizinio ir psichologinio smurto, patyčių;

6.14. atsakingai elgtis virtualioje erdvėje, gerbti savo bei kitų privatumą ir teises;

6.15. dėvėti progimnazijos uniformą pagal progimnazijos uniformos dėvėjimo tvarkos
taisykles (VII punktas);

6.16. viršutinius rūbus (striukes, bliuzonus, paltus) palikti asmeninių daiktų spintelėse;

6.17. nevartoti ryškios kosmetikos, provokuojančių aksesuarų, įvairias subkultūras žyminčių aprangos detalių;

6.18. pasibaigus mokslo metams, mokinys privalo atsiskaityti su mokyklos biblioteka, grąžinti vadovėlius bei kitą mokiniui skirtą laikinai naudoti mokyklos turtą;

6.19. kiekvienais mokslo metais (iki rugsėjo 15 d.) pasitikrinti sveikatą.

7. Mokiniui draudžiama:

7.1. pamokų ar pertraukų metu palikti progimnazijos teritoriją be tėvų (globėjų, rūpintojų) ir klasės auklėtojo leidimo (lankytis vietose, kurios yra už mokyklos teritorijos ribų ir kelia pavojų mokinio saugumui: ėjimas per gatvę į šalia mokyklos esančius prekybos centrus, parduotuves). Mokiniai, gyvenantys šalia mokyklos ir norintys pietauti namuose, iš anksto privalo pristatyti raštišką tėvų prašymą/sutikimą bei nevėluoti sugrįžti;

7.2. progimnazijoje ir jos teritorijoje turėti, vartoti, parduoti ar kitaip perduoti tabako gaminius, įskaitant elektronines cigaretes, gėrimus, kurių sudėtyje yra alkoholio, narkotines ar psichotropines medžiagas bei energetinius gėrimus;

7.3. vartoti keiksmažodžius, smurtauti, tyčiotis (pravardžiuotis, erzintis, spardytis, kumščiuotis, stumdytis, apkalbinėti, užrašinėti piktus, bjaurius žodžius apie kitą vaiką, gadinti daiktus, ignoruoti, atskirti nuo grupės bendraamžius, nepriimti vaiko žaisti), atiminėti daiktus ar pinigus, vagiliauti;

7.4. per pamokas naudotis mobiliuoju telefonu, ausinukais ir kitomis priemonėmis, nesusijusiomis su mokymo procesu ir trukdančiomis darbui pamokoje. Draudžiama fotografuoti ir filmuoti kitus asmenis. Pažeidus šį reikalavimą, telefonas paimamas ir grąžinamas mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams);

7.5. įsinešti į progimnaziją šaunamuosius ginklus, šaltus ginklus, dujų balionėlius, pirotechnikos priemones, lazerius ar kitus kenksmingus ir sveikatai pavojingus daiktus;

7.6. lošti kortomis, žaisti azartinius žaidimus iš pinigų ar kitų daiktų;

7.7. pamokose dėvėti viršutinius drabužius: striukes, bliuzonus, paltus, galvos apdangalus (kepures, gobtuvus);

7.8. be mokytojo ar vadovų leidimo vestis į mokyklą pašalinius asmenis.

III. ELGESIO REIKALAVIMAI PER PERTRAUKAS

8. Mokinys privalo:

8.1. iš kabineto ar sporto salės išeiti tik nuskambėjus skambučiui;

8.2. lipant laiptais ir einant koridoriumi laikytis dešiniosios pusės;

8.2. nestovėti siaurose koridoriaus vietose, kad nesusidarytų spūstis;

8.3. kabinetuose, valgykloje, sporto ar renginių salėje bei skaitykloje laikytis tvarkos taisyklių;

8.4. vykdyti mokinių priežiūrą atliekančių mokytojų, vadovų bei aptarnaujančio personalo nurodymus;

8.5. su draugais bendrauti ramiu tonu, nešaukti ir nekelti balso.

9. Mokiniui draudžiama:

9.1. būriuotis laiptinėse ar tualetuose;

9.2. per pertraukas ir pamokas išeiti už progimnazijos teritorijos ribų be mokytojo leidimo;

9.3. progimnazijos kiemelyje draudžiama bėgioti po vejį, laužyti medžius, lipti ant sceną juosiančių turėklų;

9.4. bėgioti, peštis, stumdytis, rėkauti, švilpti, šiukšlinti koridoriuose ir kitose progimnazijos teritorijose;

9.5. per pertrauką būti kabinete, išskyrus atvejus, kai mokinius prižiūri mokytojas.

IV. ELGESYS VALGYKLOJE

10. Laikytis progimnazijos mokinių maitinimo valgykloje tvarkos:

10.1. mokiniai valgykloje maitinasi tik grafike nurodytu laiku;

10.2. valgykloje draudžiama sėdėti mokiniams, kurie nevalgo;

10.3. valgykloje privaloma elgtis kultūringai, pagarbiai bendrauti su valgyklos darbuotojais ir vykdyti budinčio mokytojo nurodymus;

10.4. draudžiama triukšmauti, stumdyti inventorių, jį laužyti ar gadinti, išsinešti maistą ar valgymo įrankius;

10.5. per pamoką valgykloje gali valgyti tik mokiniai, neturintys pamokos;

10.6. pavalgius privaloma nunešti indus į plovyklą ir palikti tvarkingą stalą;

10.7. valgykloje mokiniai aptarnaujami eilės tvarka. Eilėje negalima stumdytis, priimti į eilę vėliau atėjusius mokinius;

10.8. valgykloje neaptarnaujami mokiniai, vilkintys striukes, paltus, bliuzonus.

V. ELGESYS PRIE ASMENINIŲ DAIKTŲ SPINTELIŲ

11. Mokiniams draudžiama:

11.1. stumdytis, rėkauti, šiukšlinti, imti ir mėtyti svetimus rūbus. Už sugadintą mokyklos turtą atsako mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);

11.2. prie asmeninių daiktų spintelių per pamokas draudžiama garsiai kalbėtis, triukšmauti ir kitaip trukdyti kabinetuose dirbančioms klasėms.

12. Rekomenduojama asmeninių daiktų spintelėse nepalikti pinigų ar kitų vertingų daiktų. Dingus drabužiams, nedelsiant kreiptis į klasės auklėtoją (už vertingus daiktus, paliktus spintelėse, atsako pats mokinys).

VI. ELGESYS EKSTREMALIOS SITUACIJOS IR (AR) KARANTINO METU

13. Mokinys privalo uždarose patalpose dėvėti medicinines veido kaukes ar respiratorius, kurie priglunda prie veido ir visiškai dengia nosį ir burną (toliau – kaukės) paskelbtos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu, kai tai daryti įpareigoja Vyriausybės nutarimai, valstybės lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimai ar kiti teisės aktai.

14. Kaukių leidžiama nedėvėti mokiniams (ugdytiniams):

14.1. iki 6 metų amžiaus;

14.2. sportuojant, veiklų, kurių negalima atlikti būnant su kauke, vykdymo metu;

14.3. turintiems neįgalumą, kurie dėl savo sveikatos būklės kaukių dėvėti negali ar jų dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei (rekomenduojama nešioti veido skydelį).

15. Mokiniams, nedėvintiems kaukių taip, kaip nustato valstybės lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimai, prieš skiriant drausmines priemones, vykdoma:

15.1. prevencinis pokalbis su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais);

15.2. pokalbis su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) Vaiko gerovės komisijos posėdyje dėl keliamos grėsmės kitų bendruomenės narių sveikatai;

15.3. Gali būti skiriamos šios drausminės priemonės:

15.3.1. pastaba;

15.3.2. mokyklos Vaiko gerovės komisijos teikimu, mokyklos vadovas gali priimti sprendimą nušalinti mokinį nuo ugdymo proceso.

16. Apie sprendimą ir/ar galimą tėvų (globėjų, rūpintojų) kliudymą vaikui iki 16 metų mokytis informuojama Vaikų teisių ir įvaikinimo tarnyba; Apie galimą administracinį nusižengimą informuojamos kompetentingos institucijos, įgaliotos pradėti administracinę teiseną.

VII. MOKYKLINĖS UNIFORMOS DĖVĖJIMO TVARKA

17. Bendru progimnazijos ir mokinių bei jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimu uniforma nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. privaloma dėvėti visiems 1–8 klasių mokiniams visomis savaitės dienomis, išskyrus penktadienį, kai mokiniai gali dėvėti savo pasirinktą tvarkingą aprangą (sportinė apranga ir plėšyti džinsai negalimi).

18. Uniformą dėvėti yra privaloma visus mokslo metus pamokų ir šventinių renginių metu, atstovaujant progimnazijai mieste ir kitose ugdymo įstaigose organizuojamuose renginiuose.

19. Mokiniai uniformos nedėvi sportiniuose renginiuose, išvykose, akcijose ar kituose renginiuose, kur reikalinga kitokia apranga.

20. Klasės auklėtojas prižiūri, ar mokiniai dėvi uniformą, aiškinasi su tėvais jos neturėjimo/nedėvėjimo priežastis.

21. Uniformos skalbimui ar tvarkymui skiriamas penktadienis. Jeigu dėl ypatingų priežasčių reikia tai daryti savaitės eigoje, mokiniai rengiasi vienspalvius mėlynus/žalius švarkus/džemperius.

22. Esant labai aukštai temperatūrai rugsėjo, gegužės–birželio mėn., švarkų ir džemperių galima nedėvėti, dėvimi vienspalviai polo marškinėliai, sijonai, kelnės, džinsai, šortai (ne trumpesni nei iki kelių).

23. Progimnazijoje draudžiama dėvėti sportinę aprangą, išskyrus fizinio ugdymo pamokas ir sportinius renginius.

24. Mokiniams, pažeidžiantiems mokyklinės uniformos dėvėjimo tvarkos reikalavimus, skiriamas įspėjimas. Jeigu pažeidimas pasikartoja 3 kartus, taikomos progimnazijos vidaus tvarkos dokumentuose nustatytos prevencinės drausminamojo ir/ar auklėjamojo poveikio priemonės.

VIII. SKATINIMAS IR DRAUSMINIMAS

25. **Kai mokinys pavyzdingai laikosi mokinio elgesio taisyklių:**

25.1 direktoriaus įsakymu jam gali būti reiškiamas pagyrimas;

25.2. gali būti reiškiama padėka mokinio tėvams;

25.3. mokinys gali būti apdovanojamas padėkos raštu.

26. **Kai mokinys pažeidinėja mokinio elgesio taisykles:**

26.1. mokinys pasiaiškina klasės auklėtojui arba kitam progimnazijos darbuotojui;

26.2. klasės auklėtojas informuoja apie tai mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

26.3. tėvai (globėjai, rūpintojai) kviečiami į progimnaziją kartu su pedagogais aptarti mokinio elgesio;

26.4. mokinio elgesys svarstomas Vaiko gerovės komisijojos posėdyje ir numatomos pagalbos priemonės arba skiriamos nuobaudos: pastaba, įspėjimas, papeikimas, siūlymas keisti klasę ar ugdymo įstaigą;

26.5. ypatingais atvejais apie mokinio elgesį informuojami policijos pareigūnai ar vaiko teisių apsaugos tarnybos atstovai, atvejo vadybininkas;

26.6. patyčių ar kito netinkamo elgesio atvejais mokiniui taikomos nuobaudos pagal OLWEUS programoje numatytas nuobaudos kopėtėles.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Su mokinio elgesio taisyklėmis, drausmės bei auklėjamojo poveikio priemonėmis mokinius pasirašytinai supažindina klasės auklėtojas.

28. Mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) su mokinio elgesio taisyklėmis pasirašytinai supažindina klasių auklėtojai rugsėjo–spalio mėnesio tėvų susirinkime.

29. Mokinio elgesio taisyklės skelbiamos progimnazijos internetinėje svetainėje.

30. Mokinio taisyklių reikalavimų vykdymą prižiūri direktoriaus pavaduotojas ugdymui.